

El senyor Trump enfonsa el planeta una mica més

SHAWN THEW / EFE

M. ÀNGELS CABRÉ

Si Abraham Lincoln, o algun altre dels prohoms que van construir els Estats Units i ofereixen els seus rostres al vent al

Mount Rushmore, pogués veure el que està passant al seu país quedaria de pedra. El president més execrable dirigeix actualment l'orquestra des de la Casa Blanca. Mentrestant, a l'Europa atrafegada amb els assumptes europeus potser no som prou conscients de la catàstrofe a què ens aboca el fatxenda i tocat de l'ala de Donald Trump. Sí que n'és conscient, en canvi, la canadense Naomi Klein (Mont-real, 1970), que fa anys que mira amb ulls crítics el que passa al món: denunciant el poder de les marques a *No logo* (2000), analitzant les polítiques de lliure mercat a *La doctrina del shock* (2007) o alertant sobre el canvi climàtic a *Això ho canvia tot* (2014). Com a bona periodista d'investigació, d'ençà que l'infame Trump va ser proclamat 45è presi-

dent de la potència que porta les regnes del món, sembla que Klein (que va donar públicament suport a Bernie Sanders perquè parlava de la crisi del neoliberalisme) hagi estat apuntant el que fa i deixa de fer per poder-l'hi retreure algun dia. Ho fa quan encara no porta ni un any de mandat i gosa dir coses tan necessàries com ara que Donald Trump (un home forjat en la doctrina del xoc que ella ha estudiat) no és pas només un home sinó una marca. Amb ell queda clar que el món suposadament desenvolupat i suposadament democràtic ha abaixat el llistó dràsticament, i també que ens costarà recuperar-nos: "Trump i la seva trepa estan disposats a fer retrocedir el món en tots els fronts i tots alhora".

Klein no necessita fer la caricatura del polític per deixar-lo ben retratat. Al masclista i reaccionari Trump els fets ja el vesteixen prou. Que els diners públics que són dels nord-americans estan passant directament a la cartera de les grans corporacions és una constatació i no

una opinió. L'autora convida amb poder de persuasió a actuar i fer-ho "en fronts múltiples" per tal d'oposar resistència a una força tan destructora.

El títol del llibre, *No n'hi ha prou amb dir no*, és fruit d'una conversa que Naomi Klein va mantenir amb el líder grec Alexis Tsipras, en la qual aquest li va assegurar que dir *no* al capitalisme salvatge i a les polítiques que van contra la gent ja és suficient. Klein opina que no, que no n'hi ha prou amb dir no, que cal plantejar alternatives en clau positiva i, sobretot, que és moment de fer autocrítica i pensar que potser tampoc n'hi ha prou amb el que hem fet fins ara per oposar-nos a la desfeta. Un raonament que enllaça amb el llibre de Rebecca Solnit *Esperança dins la foscor* (Angle, 2017), on fa un repàs dels moviments activistes que ens han ajudat a avançar amb la intenció que serveixi per esperonar iniciatives noves i urgents.

Passar a l'ofensiva

Entre les moltes idees encertades que conté aquest llibre de Klein, en destacaré dues que hauríem de prendre'ns molt seriosament: l'aparició de lideratges masculins cada cop més forts –que són ben bé el contrari del que necessita el món– i l'inquietant creixement de les forces ultradretanes arreu. Tot el llibre és una invitació a anar més enllà de la resistència –del dir *no*– i passar a l'acció; deixar les batalles defensives per passar a l'ofensiva per tal de proposar un món alternatiu sense Trump i altres bèsties semblants.

"Trump és un mirall aixecat al davant no només dels Estats Units sinó del món sencer", diu Klein. Una distopia que ningú com cal voldria si no fos perquè el beneficia econòmicament. Per posar un cas, Sheldon Adelson va posar cinc milions de dòlars perquè Trump fos escollit. ¿El recorden? És el magnat que hi havia rere el projecte Eurovegas. Klein ha escrit un assaig de lectura obligada per a aquells que encara veuen llum en la foscor. ♦♦

NO N'HI HA PROU AMB DIR NO
NAOMI KLEIN
EMPÚRIES
TRADUCCIÓ DE JORDI BOIXADÓS
260 PÀG. / 21 €

L'ESCUMA DE LES LLETRES

Villaró i Lluís, franquicides

És molt satisfactori comprovar que dos autors de la mateixa edat, Albert Villaró (la Seu d'Urgell, 1963) i Joan-Lluís Lluís (Perpinyà, 1964) han fet dos llibres ucronics on algú vol matar o mata Franco. Sembla que s'hagin ajuntat els planetes perquè aquestes dues novel·les, admirablement escrites, vagin cap a la mateixa idea o en parteixin. A més, tant en un llibre com en l'altre hi ha escenes diguem-ne fortes en relació a la mort (o no) del dictador que podrien fer-les dignes de diverses denúncies del famós delictes d'odi. Avui tots som susceptibles de ser acusats en funció d'aquest delictes. Entrem al túnel del temps. ¿I saben què? En un estat, Espanya, on se segreguen llibres, es castiguen cantants, s'imputen periodistes, es fica gent a la presó per raons polítiques, i que els tribunals europeus castiguen perquè no respecta la llibertat d'expressió, resulta que no podrien tocar ni un pèl a Villaró ni a Lluís.

Delictes d'odi?

El primer té passaport andorrà, i el segon, passaport francès. No són espanyols. És casualitat? Tant és. I no és l'única. Albert Villaró, en la novel·la ucronica *El sindicat de l'oblit*, s'imagina una "altra" història de Catalunya tal com ja va fer a *Els ambaixadors*. Reprèn el protagonista, que haurà d'investigar l'atemptat que provoca la mort del general Franco el 18 de juliol de 1936. Això, amb la novel·la situada l'any 1975, en una Europa on els soviètics són els primers a arribar a la Lluna i estan desenvolupant un pla encaminat a desestabilitzar l'Europa del sud. El llibre de Joan-Lluís Lluís *Jo sóc aquell que va matar Franco*, últim Premi Sant Jordi, és també una ucronia en la qual es parteix de la base que Espanya i el règim franquista victoriosos a la Guerra Civil entren a la Segona Guerra Mundial al costat de Hitler. No explicarem gaire, només que les coses van mal dades quan els nazis comencen a recular a tot Europa. I tampoc desvelem gaire si diem que Franco està localitzat a Estamariu, a l'Alt Urgell, preparat per passar a Andorra. Estamariu, el poble on precisament viu Villaró. Una altra casualitat entre els dos autors: són un parell de franquicides amb passaports no espanyols i, doncs, lliures d'expressar-se. Amics, amigues, enguany, per Sant Jordi, mateu Franco dues vegades. ♦♦

L'APARADOR

ÈLIA MURGOU

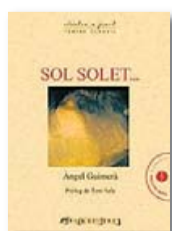
ASSAIG

Cartes impertinents...
M.A. CAPMANY
Cossetània

Maria Aurèlia Capmany és l'autora de *Cartes impertinents de dona a dona*, un recull de cares provocatives, incisives i fresques que demostra el feminisme pioner que va representar l'autora en l'època. Capmany va ser una de les intel·lectuals més poderoses del segle XX.

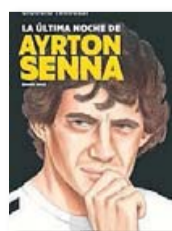
TEATRE

Sol solet...
ÀNGEL GUIMERÀ
PRÒLEG: TONI SALA
Arola

Tot i portar títol de cançó infantil, *Sol solet...* és una obra fosca en què Guimerà indaga en la profunda solitud que pateixen tots els personatges de l'obra. El dramaturg exposa aquesta solitud que ofega una família que malviu en un hostal de mala mort. El nucli domèstic trontollarà quan arribi el Jon.

BIOGRAFIA

La última noche de...
G. TERRUZZI
Contra

Giorgio Terruzzi reconstrueix a *La última noche de Ayrton Senna* el retrat íntim d'un pilot de Fórmula 1 que es prepara per al Gran Premi de San Marino. La nit abans de competir, Ayrton Senna rep un missatge de la seva xicota que el farà reflexionar, i després ja no podrà tornar a ser el mateix.